

Odporúčanie
Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 18. marca 2010 č. 1/2010

Sylaby k okruhom tém osobitného finančného vzdelávania podľa prílohy č. 1
k vyhláške č. 600/2009 Z. z.

A. Sektor poistenia alebo zaistenia

1. právna úprava poisťovníctva

- 1.1. zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacie opatrenia
 - 1.1.1. predmet úpravy (pojmy, právna forma poisťovne, zaistovne, rozsah činností poisťovne a zaistovne)
 - 1.1.2. možnosti vykonávania poisťovacej činnosti poisťovňou z iného členského štátu
- 1.2. Občiansky zákonník, Hlava XV
 - 1.2.1. vznik poistenia
 - 1.2.2. vznik práva na poistné plnenie, preddavku poistného plnenia
 - 1.2.3. splatnosť poistného plnenia
 - 1.2.4. zánik poistenia a právo poisťovateľa na poistné pri zániku poistenia

2. poisťovníctvo, jeho regulácia a postavenie v ekonomike, poisťovacia činnosť

- 2.1. účel poistenia a rozdiel oproti iným produktom finančného trhu a oproti verejnému poisteniu
- 2.2. orgány zodpovedné za zákonnú a podzákonnú reguláciu poisťovníctva
- 2.3. prehľad o aktuálnom postavení poisťovníctva na finančnom trhu (prehľad o licencovaných subjektoch na slovenskom poistnom trhu)
- 2.4. poistné druhy a poistné odvetvia

3. poistenie a jeho podstata, princípy poistných vzťahov a riziká

- 3.1. poistený, poisťník a oprávnená osoba
- 3.2. poistenie ako záväzkový vzťah a ako spotrebiteľská zmluva
- 3.3. prenos rizika a druhy poistiteľných rizík
- 3.4. princíp solidarity pri poistení majetku a zodpovednosti

4. životné poistenie, základné princípy, druh

- 4.1. poistná udalosť v životnom poistení
- 4.2. rozdiel medzi rizikovým a rezervotvorným poistením
- 4.3. charakteristika tradičného životného poistenia a poistenia spojeného s investičným fondom
- 4.4. odvetvia životného poistenia
- 4.5. čo je to odkupná hodnota, vznik nároku na odkupnú hodnotu, vzťah medzi odkupnou hodnotou zaplateným poistným a technickými rezervami

5. neživotné poistenie, základné princípy, produkty

- 5.1. poistná udalosť v majetkovom poistení
- 5.2. poistná udalosť v zodpovednostnom poistení
- 5.3. podpoistenie
- 5.4. odvetvia majetkového poistenia
- 5.5. odvetvia zodpovednostného poistenia
- 5.6. poistná hodnota, časová cena
- 5.7. poistné plnenie loss occurrence a claims made

6. zákonné poistenie, povinné zmluvné poistenie a zmluvné poistenie

- 6.1. základná charakteristika a rozdiely zákonného poistenia, povinného zmluvného poistenia a zmluvného poistenia
- 6.2. Zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla
 - 6.2.1. vznik poistenia
 - 6.2.2. rozsah poistenia
 - 6.2.3. limit poistného plnenia

6.2.4. *zánik poistenia*

6.2.5. Slovenská kancelária poisťovateľov, činnosť

6.2.6. odvod na osobitný účet Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

7. **poistná zmluva a jej náležitosti, poistné podmienky, pripoistenia a plnenia z poistných zmlúv**

7.1. *náležitosti poistnej zmluvy v neživotnom poistení*

7.2. *náležitosti poistnej zmluvy v životnom poistení*

7.3. *všeobecné a osobitné poistné podmienky*

7.4. *poistné a iné plnenia, pripoistenie, výluky z poistenia*

7.5. *práva a povinnosti vyplývajúce z poistnej zmluvy*

8. **základné princípy zaistenia a spolupoistenie**

8.1. *čo je zaistenie* a prenos rizika pri zaistení

8.2. *čo je spolupoistenie* a prenos rizika pri spolupoistení

8.3. obligatórne vs. fakultatívne zaistenie

9. **analýza potrieb klienta a zisťovanie, hodnotenie a spracúvanie analýz poistného rizika v súvislosti s ponúkanými poistnými produktmi**

9.1. *spracovanie informácií od klienta a príprava analýzy potrieb klienta*

9.2. možnosti porovnania jednotlivých finančných produktov

10. **náklady na sprostredkovanie poistenia alebo zaistenia, výška poplatkov a nákladov na poistenie alebo zaistenie**

10.1. *prehľad o druhoch odmien za sprostredkovanie poistenia alebo zaistenia*

10.2. *spôsob informovania o výške poplatkov a nákladov na poistenie alebo zaistenie*

11. **základy poistnej matematiky a dôchodkového zabezpečenia**

11.1. faktory ovplyvňujúce výšku poistného v životnom poistení

11.2. faktory ovplyvňujúce výšku poistného v neživotnom poistení

11.3. jednoduché a zložité úrokovanie

11.4. možnosti porovnania jednotlivých finančných produktov

11.5. *netto a brutto poistné*

11.6. zabezpečenie záväzkov poisťovne (čo sú to technické rezervy, účel ich tvorby)

11.7. tri piliere dôchodkového poistenia a vzťah k poisťovniam

12. **zdaňovanie v oblasti poistenia**

12.1. priame dane

12.2. *možnosti daňových úľav pri komerčnom poistení*

12.3. určenie základu dane z príjmu fyzických osôb pri poistných plneniach

12.4. plnenia z poistenia oslobodené od dane z príjmu

13. **dohľad**

13.1. *predmet a úloha dohľadu, kompetencie NBS*

B. Sektor kapitálového trhu

1. **právna úprava kapitálového trhu**

1.1. zákon o cenných papieroch

1.2. zákon o kolektívnom investovaní

1.3. zákon o burze cenných papierov

1.4. zákon o dlhopisoch

1.5. *cenný papier, podoba, forma CP*

2. **subjekty kapitálového trhu a ich činnosť**

2.1. Pojem a predmet činnosti:

2.1.1. *správčovské spoločnosti, depozitári správčovských spoločností, subjekty kolektívneho investovania*

2.1.2. *banky a obchodníci s cennými papiermi*

2.1.3. *finanční agenti a finanční poradcovia*

2.1.4. burza cenných papierov

2.1.5. *centrálny depozitár cenných papierov a jeho členovia*

2.1.6. fond ochrany vkladov a garančný fond investícií

2.1.7. emitenti, vyhlasovatelia verejnej ponuky cenných papierov a majetkových hodnôt

3. **podstata a formy investovania na finančnom trhu,**

- 3.1. *podstata investovania, čo je investičné riziko*
 - 3.2. *individuálne investovanie vs. kolektívne investovanie*
 - 3.3. porovnanie investičných foriem na kapitálovom trhu a investičných foriem v iných sektoroch (fondy, produkty individuálneho riadenia portfólia, investičné životné poistenie, bankové investičné produkty)
- 4. trhové riziko, výnos a likvidita pri investovaní**
- 4.1. *vzťah medzi rizikom a potenciálnym výnosom*
 - 4.2. likvidita (ako časovo relatívna kategória)
 - 4.3. riziko, trhové riziko a iné formy rizika pri investovaní
 - 4.4. *formy výnosu z investovania, úrok, úročenie (jednoduché, zložené)*
- 5. ochrana klienta, garancie a garančné schémy,**
- 5.1. garancie a kvázi-garancie pri investičných produktoch
 - 5.2. *Garančný fond investícií*
- 6. ciele investovania, rizikový profil klienta, investičný horizont a investičná stratégia,**
- 6.1. *hodnotenie klienta (investora), postoj k riziku, skúsenosti s investovaním*
 - 6.1.1. *zistenie rizikového profilu klienta*
 - 6.1.2. *stanovenie investičného cieľa*
 - 6.1.3. *nastavenie investičného horizontu klienta*
 - 6.2. *riziko a investičný horizont pre jednotlivé typy podielových (investičných) fondov*
 - 6.3. aktívna vs. pasívna investičná stratégia (index replication)
- 7. základy obchodovania s cennými papiermi,**
- 7.1. *riziko / výnos*
 - 7.2. druh, podoba a forma cenných papierov
 - 7.3. miesta obchodovania – regulované trhy (burzy) vs. neregulované trhy (OTC), pravidlá obchodovania
 - 7.4. evidencia cenných papierov, držiteľské účty a držiteľská správa
 - 7.5. práva majiteľa cenného papiera
 - 7.6. *pravidlá obchodovania vo vzťahu ku klientovi*
 - 7.7. *zmluvy o cenných papieroch*
 - 7.8. *pred-obchodná a po-obchodná transparentnosť*
- 8. finančné nástroje obchodované na kapitálovom trhu**
- 8.1. *sústava finančných nástrojov podľa zákona o cenných papieroch*
 - 8.2. deriváty finančných nástrojov
- 9. kolektívne investovanie, správcovské spoločnosti, podielové fondy,**
- 9.1. *Základné princípy fungovania kolektívneho investovania*
 - 9.1.1. *cieľ kolektívneho investovania*
 - 9.1.2. *princíp rozkladania rizika, investovanie do rôznych typov fondov*
 - 9.1.3. *diverzifikácia investícií portfólia fondu*
 - 9.1.4. aktívna správa investícií
 - 9.1.5. investičné rozhodnutia
 - 9.1.6. *investičné riziko*
 - 9.1.7. *výkonnosť fondu, garancie*
 - 9.1.8. *otvorený, uzavretý a polouzavretý podielový fond*
 - 9.1.9. *podielový list alebo iný cenný papier zahraničného subjektu kolektívneho investovania a práva podielníka, informácie o čistej hodnote aktív*
 - 9.1.10. správcovské spoločnosti (úlohy, zodpovednosti) a podielové fondy
 - 9.1.11. depozitár fondu (úloha, zodpovednosť)
 - 9.1.12. vzťah medzi investormi, správcovskou spoločnosťou, podielovým fondom, depozitárom a dohľadom a vnútornou kontrolou
 - 9.1.13. vzťah medzi vkladom podielníkov, podielovým fondom, správcovskou spoločnosťou a riadením investícií
 - 9.1.14. právne formy subjektov kolektívneho investovania
 - 9.1.15. zlúčenie, premena alebo zrušenie podielového fondu – právne následky
 - 9.2. *Výhody a nevýhody kolektívneho investovania, prečo investovať*
 - 9.2.1. *štatút fondu a definícia investičnej stratégie a rizikového profilu*
 - 9.2.2. diverzifikácia rizík
 - 9.2.3. likvidita
 - 9.2.4. vzťah medzi hospodárením správcovskej spoločnosti a hospodárením fondu
 - 9.2.5. možnosti prispôbena investičnej stratégie vývoju na finančných trhoch
 - 9.2.6. porovnanie s inými formami investovania (vrátane investičného životného poistenia a investičných certifikátov)

- 9.3. Základné princípy investovania do podielových fondov
 - 9.3.1. vzťah medzi výnosom, rizikom a likviditou a ich pojmy
 - 9.3.2. základné investičné nástroje, do ktorých investuje podielový fond a ich charakteristiky (dlhopisy, akcie)
 - 9.3.3. definovanie rizika a druhy rizík (úverové riziko, riziko likvidity, úrokové riziko, menové riziko a iné ako politické riziko a inflačné riziko)
- 9.4. *Základné typy podielových fondov a ich charakteristiky – možnosti investovania, tuzemské podielové fondy a zahraničné investičné fondy*
 - 9.4.1. *fondy peňažného trhu*
 - 9.4.2. *dlhopisové fondy*
 - 9.4.3. *akciové fondy*
 - 9.4.4. *zmiešané fondy*
 - 9.4.5. *fondy fondov*
 - 9.4.6. *iné fondy (zabezpečené)*
 - 9.4.7. *realitné fondy*
- 9.5. *Náklady spojené s investovaním do podielových fondov*
 - 9.5.1. *vstupný poplatok*
 - 9.5.2. *výstupný poplatok*
 - 9.5.3. *odplata správcovskej spoločnosti*
 - 9.5.4. *odplata depozitára*
- 9.6. *Výnosy podielového fondu*
 - 9.6.1. *realizované výnosy (vyplatené úroky z vkladov, dlhopisov, dividend z akcií, zisky z predaja cenných papierov)*
 - 9.6.2. *nerealizované výnosy (premietnuté v precenení – alikvótne úrokové výnosy, precenenia cenných papierov)*
- 9.7. *Čistá hodnota majetku a aktuálna cena podielu, výkonnosť a minulé výkonnosť*
- 9.8. *Informačné povinnosti správcovskej spoločnosti*
 - 9.8.1. *predajný prospekt*
 - 9.8.2. *zjednodušený predajný prospekt*
 - 9.8.3. *správy o hospodárení s majetkom v podielovom fonde*
- 9.9. *Vydávanie a vyplatenie podielových listov, spôsob evidencie podielových listov*

10. alternatívne, garantované a štruktúrované formy investovania

- 10.1. *štandardné fondy vs. alternatívne fondy a investície, UCITS vs. non-UCITS a iné formy investovania*
- 10.2. *alternatívne fondy (nehnuteľnosti, komodity, hedge fondy, fondy hedge fondov, private equity fondy)*
- 10.3. *alternatívne investičné stratégie (napr. repo-obchody, short-selling, deriváty, leverage)*
- 10.4. *garantované vs. „zaistené“ investície*
- 10.5. *garantované investičné produkty*
- 10.6. *kombinácie vkladových a investičných produktov*
- 10.7. *výhody a nevýhody štruktúrovaných investícií*
- 10.8. *štruktúrované produkty*

11. sprostredkovanie investičných služieb

- 11.1. *spostredkovanie v sektore kapitálového trhu podľa zákona č. 186/2009 Z. z. (špecifiká, obmedzenia)*
- 11.2. *cezhraničné sprostredkovanie*
- 11.3. *základné povinnosti pri sprostredkovaní v sektore kapitálového trhu*
- 11.4. *informačné povinnosti*
- 11.5. *test vhodnosti a test primeranosti*

12. náklady na sprostredkovanie investícií, výška poplatkov a nákladov na investovanie

- 12.1. *provízie vs. poplatky*
- 12.2. *povinnosť zverejňovania provízií podľa ZoCP*
- 12.3. *poplatky za investičné služby, poplatky súvisiace s investovaním do podielových fondov*
- 12.4. *náklady zvyčajne hrazené z majetku v podielovom fonde*

13. zdaňovanie v oblasti investovania

- 13.1. *základy daňového režimu SR, zdaňovanie výnosov cenných papierov*
- 13.2. *zdaňovanie v kolektívnom investovaní, daňový režim pre tuzemské podielové fondy a pre zahraničné fondy*

14. dohľad

- 14.1. *predmet a úloha dohľadu, kompetencie NBS*

C. Sektor doplnkového dôchodkového sporenia

1. Právna úprava doplnkového dôchodkového sporenia

- 1.1. *vzťah doplnkového dôchodkového poistenia a doplnkového dôchodkového sporenia*
- 1.2. *predmet úpravy zákona č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom sporení*

2. Sociálne poistenie a základy dôchodkového zabezpečenia

- 2.1. rozsah sociálneho poistenia
- 2.2. základná charakteristika dôchodkového poistenia
- 2.3. *podstata a účel doplnkového dôchodkového sporenia*

3. Vznik, prerušenie a zánik doplnkového dôchodkového sporenia

- 3.1. *vznik doplnkového dôchodkového sporenia a možnosť/povinnosť zamestnávateľa prispievať na doplnkové dôchodkové sporenie*
- 3.2. *dôvody prerušenia účasti na doplnkovom dôchodkovom sporení a dôsledky prerušenia pre účastníka*
- 3.3. *dôvody zániku účasti na doplnkovom dôchodkovom sporení a dôsledky pre účastníka*
- 3.4. *jednorazové vyrovnanie a odstupné – podmienky, spôsob realizácie, odplata za odstupné*
- 3.5. *podmienky a spôsob realizácie prestupu medzi doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami*
- 3.6. *podmienky a spôsob realizácie prestupu medzi doplnkovými dôchodkovými fondmi*

4. Príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie

- 4.1. *platitelia príspevkov*
- 4.2. *výška, lehota splatnosti, spôsob platenia a odvádzanie príspevkov*

5. Dávky doplnkového dôchodkového sporenia a podmienky ich vyplácania

- 5.1. *druhy dávok*
- 5.2. *podmienky vyplácania jednotlivých druhov dávok a ich suma*
- 5.3. *spôsob výplaty dávok*
- 5.4. *dedenie v doplnkovom dôchodkovom sporení*

6. Doplnková dôchodková spoločnosť a doplnkové dôchodkové fondy

- 6.1. *právna forma a základné podmienky činnosti doplnkovej dôchodkovej spoločnosti*
- 6.2. *aktuálna situácia na trhu doplnkového dôchodkového sporenia (počet doplnkových dôchodkových spoločností, ich akcionári)*
- 6.3. *druhy doplnkových dôchodkových fondov, základné rozdiely medzi nimi*
- 6.4. *spôsob zhodnocovania majetku v doplnkových dôchodkových fondoch, prehľad o pravidlách a obmedzeniach rozloženia rizika*
- 6.5. *výkonnosť doplnkových dôchodkových fondov a minulé výkonnosť*
- 6.6. *vzájomný vzťah medzi doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou a doplnkovými dôchodkovými fondmi, hlavné povinnosti doplnkovej dôchodkovej spoločnosti pri správe fondov*
- 6.7. *vlastníctvo majetku v doplnkových dôchodkových fondoch, nositeľ investičného rizika a iných rizík*
- 6.8. *právne mechanizmy bezpečnosti doplnkového dôchodkového sporenia*
- 6.9. *depozitár, jeho úloha a zodpovednosť, vzťah doplnkovej dôchodkovej spoločnosti a depozitára*

7. Odplata doplnkovej dôchodkovej spoločnosti

- 7.1. *druhy nákladov a poplatkov uhrádzané z majetku v doplnkovom dôchodkovom fonde*
- 7.2. *informačná povinnosť DDS o nákladoch a poplatkoch voči záujemcovi o uzavretie účastníckej zmluvy*
- 7.3. *druhy odplát doplnkovej dôchodkovej spoločnosti, ich maximálna výška a spôsob výpočtu*

8. Účastnícka zmluva, zamestnávateľská zmluva a dávkový plán

- 8.1. *definícia účastníckej zmluvy, jej náležitosti a zánik*
- 8.2. *informačná povinnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti pred uzatvorením účastníckej zmluvy*
- 8.3. *definícia zamestnávateľskej zmluvy, jej náležitosti a zánik*
- 8.4. *informačná povinnosť zamestnávateľa voči zamestnancom v súvislosti s uzatvorenou zamestnávateľskou zmluvou*
- 8.5. *náležitosti dávkového plánu a jeho zmeny*
- 8.6. *osobný účet účastníka a osobný účet poberateľa dávky*

9. Sprostredkovanie doplnkového dôchodkového sporenia

- 9.1. *právna úprava sprostredkovania doplnkového dôchodkového sporenia*
- 9.2. *informačné povinnosti*
- 9.3. *test vhodnosti a test primeranosti*

10. Informačné povinnosti v doplnkovom dôchodkovom sporení

- 10.1. *informácie poskytované verejnosti (AHDDJ, NAV, web stránka DDS, mesačné správy, ročná a polročná správa, odplaty, náklady a poplatky)*

10.2. informačný prospekt (rozsah informácií, forma, oboznamovanie účastníka)

11. Zdaňovanie v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia

11.1. zdaňovanie príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie

11.2. zdaňovanie dávok z doplnkového dôchodkového sporenia

12. Dohľad

12.1. predmet a úloha dohľadu, kompetencie NBS

D. Sektor prijímania vkladov

1. právna úprava bankovníctva, bankový systém a centrálna banka

1.1. zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách, predmet úpravy

1.2. banka a pobočka zahraničnej banky (definícia, právna forma)

1.3. bankové činnosti (základné a ďalšie)

1.4. bankový systém (banky, pobočky zahraničných bánk, zastúpenia bánk a NBS)

1.5. zahraničné banky z členských štátov EÚ - vykonávanie bankových činností na území SR (jednotná licencia), podnikanie bánk na území členských štátov

1.6. požiadavky na podnikanie banky – riadenie rizík, vnútorný kapitál, likvidita, vlastné zdroje, majetková angažovanosť

1.7. bankové tajomstvo

2. bankové produkty a stavebné sporenie

2.1. prijímanie vkladov od verejnosti, pojem vklad, zmluva o vklade podľa Občianskeho zákonníka, zmluva o bežnom účte, zmluva o vkladovom účte

2.2. základné typy vkladových produktov

2.3. ďalšie bankové obchody – akreditív, inkaso, banková záruka, banková záruka, činnosť obchodníka s cennými papiermi, zmenárenstvo

2.4. stavebné sporenie, vklad, stavebný úver

2.5. účel stavebného sporenia, fond stavebného sporenia

2.6. podmienky stavebného sporenia, zmluva, cieľová suma

3. ochrana vkladov, garancie a garančné schémy

3.1. fond ochrany vkladov, vymedzenie vkladu na účel ochrany vkladov

3.2. účasť bánk na ochrane vkladov, príspevky bánk do fondu ochrany vkladov

3.3. náhrada za nedostupné vklady, neschopnosť vyplácať vklady, výška náhrady, vyplácanie náhrad

4. úročenie, pasívne operácie bánk, platobný styk

5. náklady na sprostredkovanie vkladov a výška poplatkov a nákladov na vkladové produkty

5.1. úročenie – výška úroku – podstatná náležitosť zmluvy o vklade

5.2. pasívne operácie bánk – pasívne bankové obchody – obchody, v ktorých banka vystupuje ako dlžník

5.3. platobný styk – platobné služby, platobné operácie, poskytovatelia platobných služieb, platobné prostriedky, platobné systémy

5.4. pojem platobná inštitúcia

5.5. pojem inštitúcia elektronických peňazí, elektronické peniaze

6. eurozóna a postavenie Európskej centrálnej banky

6.1. *eurozóna – pojem*, účel – kapitola IV Lisabonskej zmluvy a protokol o euroskupine

6.2. Európska centrálna banka a Európsky systém centrálnych bánk – kapitola II a protokol 18 Lisabonskej zmluvy

7. zdaňovanie v oblasti prijímania vkladov

7.1. právna úprava

7.2. spôsob zdaňovania úrokových výnosov

8. dohľad

8.1. predmet a úloha dohľadu, kompetencie NBS

E. Sektor poskytovania úverov

1. právna úprava a teória poskytovania úverov

1.1. úver – pojem (právny inštitút), vznik

1.2. zmluva o úvere, náležitosti zmluvy o úvere, práva a povinnosti zmluvných strán

1.3. postavenie bánk a iných veriteľov pri poskytovaní úverov

2. poskytovanie úverov a úverový register

2.1. druhy registrov

- 2.2. register bankových úverov a záruk podľa § 38 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách
- 2.3. register klientov podľa § 92 ods. 6 zákona o bankách
- 2.4. spoločný bankový register podľa § 92a zákona o bankách

3. úverové produkty bánk a investičné nástroje bánk

4. hypotekárny úver, stavebný úver, spotrebiteľský úver a lízing

4.1. hypotekárny obchod, hypotekárny úver a komunálny úver

- 4.2. hypotekárny záložný list a komunálna obligácia, záložné právo k nehnuteľnosti

4.3. všeobecné podmienky poskytovania hypotekárnych úverov a zmluva o hypotekárnom úvere

- 4.4. hypotekárny správca

- 4.5. štátny príspevok na hypotekárny úver

4.6. stavebný úver – pojem – zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení

- 4.7. spotrebiteľský úver – pojem – zákon o spotrebiteľských úveroch, podmienky poskytovania, informácie, povinnosti zmluvných strán, ochrana spotrebiteľa, RPMN, mladomanželský úver

4.8. lízing

5. pôžičky podľa Občianskeho zákonníka a úvery poskytované z vlastných zdrojov

- 5.1. pôžička – pojem, rozdiel od úveru

- 5.2. právna úprava pôžičky - § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka

5.3. úvery z vlastných zdrojov, iní veritelia ako banky, rozdiely v postavení oproti bankám

6. úverové riziko

6.1. zabezpečenie úveru (osobné a vecné)

6.2. možnosti predchádzania insolventnosti a následky insolventnosti

- 6.3. pojem úverové riziko – z pohľadu bánk podľa zákona o bankách kreditné riziko (§ 23 ods. 6)

7. náklady na sprostredkovanie úverov a výška poplatkov a nákladov na úverové produkty

7.1. odmeny za sprostredkovanie úverov

7.2. správne poplatky, náklady na znalecké posudky a ďalšie náklady spojené s vybavovaním úveru

7.3. spôsob informovania o výške poplatkov a nákladov

8. zdaňovanie v oblasti poskytovania úverov

8.1. právna úprava – oslobodenie od dane pri prijatých úveroch

9. dohľad

9.1. predmet a úloha dohľadu, kompetencie NBS

F. Finančné poradenstvo

1. právna úprava a základy finančného poradenstva

2. rizikový manažment

- 2.1. pojem riziko, klasifikácia rizík, identifikácia rizík

- 2.2. kvantifikácia rizík

- 2.3. prístup k riziku a miera jeho akceptácie

- 2.4. metódy predchádzania alebo obmedzovania rizík

- 2.5. stratégie riadenia rizík

- 2.6. rozhodovanie o riziku

- 2.7. podnikové riziká, ich druhy a ich analýza

- 2.8. stratégie prístupu k podnikovým rizikám, miera tolerancie rizika, monitorovanie rizík, systémy včasného varovania

- 2.9. stratégie rizikového manažmentu

- 2.10. metódy a techniky v rizikovom manažmente

- 2.11. Business Continuity Management

- 2.12. Business Continuity Plan

- 2.13. krízový manažment

3. zisťovanie, hodnotenie a spracúvanie analýz finančného rizika

- 3.1. druhy finančných rizík, ich kvantifikácia

- 3.2. riziko zdrojovej štruktúry financií

- 3.3. riziko likvidity

- 3.4. kreditné riziko
- 3.5. finančné riziko štruktúry dodávateľov a odberateľov
- 3.6. riziko z faktoru času
- 3.7. riziko z flexibility nákladov
- 3.8. riziko teritoriálnych vplyvov
- 3.9. trhové riziká
- 3.10. operačné riziko
- 3.11. analýza finančnej dôveryhodnosti firmy, finančno-ekonomická analýza podniku
- 3.12. metódy prognózovania finančnej situácie
- 3.13. finančné nástroje zabezpečenia sa voči riziku, finančné deriváty
- 3.14. metódy oceňovania finančných nástrojov

4. zostavenie individuálneho finančného plánu

5. plánovanie obchodnej činnosti,

6. finančné plánovanie pre fyzické osoby, podnikateľov, právnické osoby, malé podniky a stredné podniky

- 6.1. finančné poradenstvo a finančné plánovanie
- 6.2. posudzovanie klienta, metódy a zákonné pravidlá
- 6.3. finančný cieľ
- 6.4. rizikový profil
- 6.5. proces finančného plánovania – norma ISO 22222:2005
- 6.6. etika finančného plánovania
- 6.7. implementácia a monitoring finančného plánu
- 6.8. poisťné a dôchodkové plánovanie
- 6.9. plánovanie v oblasti daní
- 6.10. majetkové plánovanie
- 6.11. plánovanie v oblasti podnikania

7. základné pojmy z účtovníctva,

8. účtovníctvo podniku, zobrazenie majetku v účtovníctve podniku,

9. financovanie podniku, finančná situácia podniku,

- 9.1. právna úprava účtovníctva
- 9.2. medzinárodné účtovné štandardy
- 9.3. jednoduché a podvojnú účtovníctvo
- 9.4. finančné, kapitálové účty a dlhodobé záväzky
- 9.5. zásady účtovania na súvahových a výsledkových účtoch
- 9.6. účtovná osnova, účtovné triedy
- 9.7. súvaha a výkaz ziskov a strát
- 9.8. audit
- 9.9. náklady a výnosy
- 9.10. daň a daňové výdavky

10. zdaňovanie v oblasti finančného trhu vrátane správy daní.

- 10.1. spôsob zdaňovania príjmov z jednotlivých finančných nástrojov
- 10.2. zdaňovanie v oblasti poistenia
- 10.3. daňovo odpočítateľné položky
- 10.4. správa daní a daňové úrady pre subjekty finančného trhu

G. Všeobecné znalosti a právne aspekty finančného trhu

1. základy právneho systému Slovenskej republiky, právne odvetvia, pramene práva, základné právne normy,

- 1.1. *ústava SR, zákony a ich právna sila*, trojdelenie štátnej moci
- 1.2. právne odvetvia
 - 1.2.1. Verejné a súkromné právo
 - 1.2.2. Hmotné a procesné právo
 - 1.2.3. Písané a obyčajové právo
- 1.3. pramene práva – právne normy, zvyky a obyčaje, precedensy

2. právna úprava finančného trhu,

2.1. Osobitné zákony podľa sektorov

- 2.1.1. Poisťovníctvo: zákon o poisťovníctve, občiansky zákonník,*
- 2.1.2. Kapitálový trh: zákon o cenných papieroch, zákon o kolektívnom investovaní, zákon o burze*
- 2.1.3. zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení*

2.1.4. Úvery a vklady: zákon o bankách, zákon o spotrebiteľskom úvere, zákon o stavebnom sporení, Obchodný zákonník

2.2. zákon o dohľade nad finančným trhom

3. finančný trh v Slovenskej republike a jeho členenie,

3.1. sektorové členenie a charakteristiky sektorov (predmet podnikania, charakteristika poskytovaných finančných služieb, porovnanie významnosti)

4. základné znalosti o retailových finančných službách,

4.1. čo sú retailové finančné služby?

4.2. základné retailové finančné služby (bankové, poisťné, investičné)

5. zmluvy o finančných službách,

5.1. zmluva podľa jednotlivých zákonov a ich základné atribúty

6. sprostredkovanie finančných služieb a základné znalosti z oblasti podnikania,

6.1. zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

6.1.1. finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo (definičné znaky),

6.1.2. kto môže vykonávať finančné sprostredkovanie?

6.1.3. register finančných agentov a finančných poradcov

6.1.4. odborná spôsobilosť a dôveryhodnosť

6.1.5. organizačné požiadavky na podnikanie a konflikt záujmov

6.1.6. aké sú povinnosti finančného agenta pri styku s klientom?

6.1.7. vedenie záznamov

6.2. základné znalosti z oblasti podnikania

6.2.1. čo je podnikanie? Aké sú jeho znaky?

6.2.2. podmienky podnikania

6.2.3. ciele podnikania

7. etika a ochrana spotrebiteľa pri finančných službách,

7.1. etika v podnikaní

7.2. psychológia a etika predaja

7.3. ochrana spotrebiteľa na finančnom trhu (ochranospotrebitel'ské prvky v jednotlivých osobitných zákonoch finančného trhu)

7.4. nekalé praktiky na finančnom trhu

7.5. sťažnosti klientov a ich vybavovanie

7.6. súdna ochrana a mimosúdne urovnávanie sporov

8. princípy Európskej únie v oblasti voľného poskytovania služieb a kapitálu.

8.1. Sloboda poskytovania služieb (jednotnú európsky pas) a sloboda voľného pohybu kapitálu

8.2. Jednotný trh EÚ

8.3. harmonizácia a zjednodušenie pravidiel

8.4. boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

Poznámka: Odporúčame, aby časti písané kurzívou boli obsahom osobitného finančného vzdelávania pre všetky stupne odbornej spôsobilosti; ostatné časti len pre stredný, vyšší a najvyšší stupeň odbornej spôsobilosti.

Ing. Slavomír Šťastný, PhD., MBA

člen bankovej rady a výkonný riaditeľ pre dohľad a reguláciu finančných trhov